

Praznik bl. A. M. Slomška

PRIROČNIK

26

KRISTUS LUČ MOJEGA ŽIVLJENJA

**SLOMŠEK – SREDNEJŠOLEC , VZGOJITELJ IN LJUBITELJ
SVETEGA PISMA**

Tridnevica

Na čast blaženemu Antonu Martinu Slomšku

MARIBOR 2007

26. Praznik bl. A. M. Slomška

KRISTUS LUČ MOJEGA ŽIVLJENJA

SLOMŠEK – SREDNEJŠOLEC , VZGOJITELJ IN LJUBITELJ SVETEGA PISMA

avtorji: mag. Alojzij Kačičnik, Vlado Bizjak, Jože Goličnik

odgovarja: Jože Goličnik, stolni kanonik

izdajatelj: Nadškofija Maribor, Pastoralna služba

založnik: Slomškova družba d.o.o.

oblikovanje in tisk: Slomškova družba, Tiskarski servis Maribor

naklada: 650 izvodov

– Iz Slomškovega življenja...

- 1800 – rojen na posestvu Slom v vasi Uniše, župnija Ponikva (26. 11.)
- 1811 – odšel v mestne šole: Celje, Ljubljana, Senj, Celovec
- 1821 – vstopil v bogoslovje v Celovcu
- 1824 – v Celovcu posvečen v duhovnika (8. 9.); novo mašo pel v Olimju (26.9.)
- 1825 – kaplan na Bizeljskem
- 1827 – kaplan v Novi Cerkvi (21. 3.)
- 1829 – spiritual v krško-lavantinskem bogoslovju v Celovcu
- 1838 – nadžupnik in dekan v Vuzenici (27. 10)
- 1844 – kanonik v Št. Andražu (1. 10)
- 1846 – opat in mestni župnik v Celju (25. 4.)
- 1846 – posvečen za lavantinskega škofa v Salzburgu (5. 7.)
- 1859 – prenos škofijskega sedeža v Maribor (4. 9.)
- 1859 – otvoritev bogoslovja v Mariboru (14. 10.)
- 1862 – umrl v Mariboru (24. 9.)
- 1941 – prenos Slomškove krste iz grobnice na mestnem pokopališču (danes Ljudski vrt) v kripto frančiškanske cerkve (21. 6.)
- 1978 – prenos krste v grobnico v stolnici (7. 10.)
- 1995 – ekshumacija in prenos krste v kapelo Sv. Križa v stolnici
- 1996 – Papež Janez Pavel II. potrdi herojske kreposti škofa A. M. Slomška (13. 5.)
- 1996 – Papež Janez Pavel II. obiše stolnico in moli na Slomškovem grobu (19. 5.)
- 1998 – Papež Janez Pavel II. potrdi in sklene postopek za Slomškovo beatifikacijo (3. 7.)
- 1999 – drugi pastoralni obisk papeža Janeza Pavla II. in Slomškova beatifikacija (19. 9.)

Uvod

KRISTUS LUČ MOJEGA ŽIVLJENJA

Letošnja Slomškova nedelja bo v Mariboru pod Kalvarijo in sicer na prostoru, kjer bo v začetku prihodnjega leta začel delovati Zavod Antona Martina Slomška. Tu že deluje katoliški vrtec po vzgojnem programu Marije Montessori. V februarju se bo sem preselila gimnazija Antona Martina Slomška; v bližnji prihodnosti pa še osnovna šola in dom za starejše. Z ozirom na lokacijo smo tudi temu primerno določili temo tridnevnice, ki jo opravljamo pred Slomškovo nedeljo, oziroma praznikom bl. Antona Martina Slomška.

Prvi dan bo pred nas stopil Slomšek dijak v Celju, Ljubljani, Senju in Celovcu. Želja po izobrazbi in duhovniškem poklicu je bila močnejša kot ovire, ki jih je moral premagati. Ob dijaku stopa pred nas podoba kmečke matere, ki ji je cilj življenja videti sina novomašnika. Ne mati in ne oče tega slavja nista doživela, ves srečen pa je njegov duhovni spremljevalec Jakob Prašnikar, ki je postal Slomšku mati in oče, iskren prijatelj in svetovalec.

Slomšek ima velike zasluge na vzgojnem področju. Njegova *Blaže in Nežica v nedeljski šoli* je učbenik, ki so ga bili veseli obiskovalci nedeljskih šol in njihovi učitelji. Tudi v svojih pridigah se je Slomšek rad ustavljal pri vprašanih vzgoje. Zlasti očete in matere je stalno spodbujal, da naj svoje otroke vzgajajo. Življenje je postajalo zahtevnejše, zato družina ni mogla zadovoljivo opraviti svojega izobraževalnega poslanstva. Začela se je šola, za katero je bilo treba ljudi nagovoriti. Pri tem je bila nepogrešljiva beseda nadpastirja.

V letu Svetega pisma nismo mogli spregledati Slomškovega odnosa do razodete Božje besede. Za časa svojega življenja je Slomšek med ljudstvom slovel predvsem kot odličen pridigar. Snov za pridige je jemal iz bogate zakladnice Svetega pisma. Že kot dijak je ljubil Sveto pismo, kot bogoslovec se je zavzeto poglobljaval v študij Svetega pisma in duhovnega branja. Kot novomašnik si je zadal nalogo, da bo vsak dan prebral vsaj dve poglavji Svetega pisma. S *Hrano evangeljskih nauk* in *Apostolsko hrano bogoljubnim dušam dano* je dal duhovnikom pridigarske priročnike, vernikom pa odlično duhovno hrano. V svoji velikopoteznosti se je s svojimi prijatelji lotil prevajanja Svetega pisma. Dela ni dokončal, ker je ljubljanski škof Wolf imel enak načrt in ni želel, da bi se trošile sile brez potrebe na dveh krajih.

Gotovo je bl. Anton Martin Slomšek s svojo priprošnjo pripomogel, da zavod, ki nosi njegovo ime, uspešno dela že deset let. Upamo, da se bo prebudilo novo življenje, novi odnosi med generacijami. Bl. Anton Martin Slomšek je vedno znal razbirati znamenja časa in ustrezno delovati, naj podpira naša vzgojna in izobraževalna prizadevanja za otroke, mladino in starejše.

Jože Goličnik

PRVI DAN, 20. 9. 2007
(Božja beseda: četrtek 24. navadnega tedna)

mag. Alojzij Kačičnik

VREDEN, DA SE SPREJME V GIMNAZIJO

SLOMŠEK - SREDNJEŠOLEC

Uvod

Danes začenjamo tridnevnicco pred Slomškovo nedeljo. Razmišljali bomo o njegovem srednješolskem obdobju, ki obsega bivanje v mestih Celje, Ljubljana in Senj, v naslednjih dneh pa še o njegovi skrbi za dijaško semenišče in o njegovem odnosu do Svetega pisma. Današnja Božja beseda nas spodbuja k popolnemu zaupanju v Boga. Če pride k njemu še tako velik grešnik in mu zaupa, mu Bog lahko odpusti. In Bog ne čaka nekje daleč, ampak sam prihaja v človekovo bližino. Pri tem imamo veliko vlogo ljudje sami, saj se nam najlaže približa po sočloveku. Tega se je zelo dobro zavedal tudi Slomšek, zato je vložil vse svoje moči v to, da bi Boga najprej sam dobro spoznal, nato pa ga s svojim učenjem posredoval še drugim. In na to delo se je hotel temeljito pripraviti. V ta namen je z veseljem molil in z navdušenjem študiral.

Tudi pred nami so različne naloge. Se nanje pripravljamo dovolj odgovorno? Trenutke, ki nas bremenijo, priznajmo, in jih skupaj z grešnico položimo pred Jezusove noge in ga prosimo odpuščanja.

Nagovor

»Vztrajaj v tem,« pravi apostol Pavel svojemu učencu Timoteju. Vztrajnost v prizadevanju v oznanjevanju je stalnica, ki je značilna za vse apostole, za Pavla še prav posebej. Od milostnega trenutka, ko je srečal Gospoda v prikazni pred Damaskom, je vedno iskal priložnosti, kako bi povedal in pokazal ljudem, da je Bog poln milosti in da želi vsem ljudem ponuditi pot sprave ter da je ta mogoča samo v njem. Preden je nastopil v javnosti, se je umaknil in se dal temeljito poučiti o življenju in nauku Jezusa Kristusa. Šele nato je začel svoje znamenito misijonsko poslanstvo, ki ga je z ljubeznijo vršil vse do mučeniške smrti v Rimu.

Želja po tem, da bi bil delavec v Gospodovem vinogradu, se je kmalu začela oglašati tudi v malem Tončku na Slomu pri Ponikvi. Odkrivati sta mu jo pomagala njegova skrbna mati, ki ga je uvajala v svet molitve in pobožnosti ter domači kaplan, ki je njeno delo nadaljeval, kmalu pa mu začel odpirati še vrata v umetnost branja in pisanja. Tonček je oboje vzljubil in globoko v sebi čutil, da bo najbolj srečen, če se bo temu posvetil s celim življenjem.

Nastopil je čas, ko je ob veliki noči leta 1814. moral zapustiti domačo družino in oditi v gimnazijo v Celje. Slovo je bilo boleče še posebej zato, ker očetu to ni bilo najbolj po volji. Prav zaradi tega sta ga toliko bolj spodbujala skrbna mati in dobri kaplan Prašnikar. To mu je bila dovolj velika popotnica, da je zmožel leta trdega učenja in velikih preizkušenj. Najprej se je moral vživeti v razred in šolsko življenje ter na navade mestnega življenja, ki je bilo zelo drugačno od tistega na domačem Slomu. A to je mlademu Slomšku šlo dobro od rok. Kljub temu pa je iz tega obdobja ostal žalosten spomin na dogodek, ki ga je zaznamoval za vse življenje. Sredi drugega razreda je zaradi težkega poroda umrla njegova mati. Pred smrtjo je

prosila kaplana Prašnikarja, naj poslej on skrbi za njenega Toneta. Prašnikar je moral že kmalu ponovno zastaviti svojo besedo in pregovoriti očeta, da je odstopil od namere, da bi svojega prvorojenega sina poklical nazaj na delo na kmetiji. To mu je sicer uspelo, vendar pa gospodar zaradi svoje odklonilne drže do šolanja in več zaporednih slabih letin ni zmozel podpirati svojega sina tako, kot sta ga prej podpirala skupaj z materjo. Najbolj boleče pa je bilo, da se mladi Slomšek doma ni več počutil zaželenega, posebej od takrat, ko se je oče drugič poročil. Od tedaj naprej se je še bolj zaupal Prašnikarju, ta pa je še bolj očetovsko skrbel zanj.

Kljub oviram je mladi Slomšek vneto študiral. Da je lahko vstopil v gimnazijo, je moral najprej dokončati tretji razred ljudske šole. V tem razredu je bil ocenjen kar iz osemnajstih predmetov: iz vedenja, katekizma, zgodb sv. pisma in razlage evangelijev, branja nemških in latinskih tiskanih in pisanih besedil, računstva, lepopisja, nemške in latinske pisave, pravopisa in nemške slovnice, pisanja spisov, branja in pisanja po latinskem nareku. Kljub začetnim težavam v nemščini je dosegel odličen uspeh. V spričevalo so celo zapisali, da »ta učenec zasluži, biti uvrščen v prvi razred z odliko in nagrado.« Takrat so gimnazije običajno obsegale 6 razredov, v manjših mestih pa 5. Tako je bilo tudi v Celju. Slomšek je vsa leta dosegal odličen uspeh med odličnjaki je navadno zavzemal tretje mesto, v zadnjem razredu pa je dosegel najboljši uspeh.

V času celjske gimnazije je Slomšek svoje moči posvečal še dodatnim stvarim. Posebno po materini smrti, ko je bil bolj ali manj odvisen od Prašnikarjeve podpore, je moral sam skrbeti zase. Prepotrebni denar si je prislužil s poučevanjem drugih dijakov. V tem času je živel zelo skromno, kljub temu pa ni pozabil na dobrotelost. Rad je pomagal svojim vrstnikom, ki so bili še v večji stiski kot on sam. Nekomu je celo odstopil svojo večerjo, sam pa je ostal pri kruhu in vodi. Da bi si vendarle vsaj malo izboljšal svoj položaj, se je vpisal v tečaj za učiteljske kandidate in uspešno opravil izpit, s čemer je bil usposobljen in priporočen kot domači učitelj učencev nižjih šol.

Pobožnost, ki mu jo je vsadila v srce njegova mati, je ostala njegova najzvestejša spremljevalka tudi skozi gimnazijska leta. Večkrat so ga našli v cerkvi, ko je klečal na golih tleh in v globoki pobožnosti molil s povzdignjenimi rokami. V prostem času je rad bral, zanimal pa se je tudi za naravoslovje. Poskusil je celo s prevajanjem zbirke raznih domačih zdravil.

Da bi lahko začel študirati bogoslovje, je moral opraviti še eno stopnjo šolanja: dvoletni licej. Odpravil se je v Ljubljano in se tam spoprijateljil tudi s Francetom Prešernom. Pozneje je izvedel, da lahko v Senju podobno spričevalo doseže v enem letu in je po pol leta odšel tja ter tudi tam šolanje uspešno zaključil. Naposled je mogel stopiti pred škofa in ga prositi za sprejem v bogoslovje. Le-ta ga je sprejel, kljub temu pa je moral še enkrat opraviti izpite za licej, ker tistih iz Senja niso upoštevali, saj v Avstrijskem delu cesarstva niso priznavali spričeval, izdanih v drugih državah, niti tistih iz ogrskega dela cesarstva.

Če je Slomšek v najnežnejši mladosti od očeta in matere dobil globoko vernost, treznost, in ljubezen do dela in reda, sta v gimnazijskih letih nanj močno vplivala kaplan Jakob Prašnikar, ki mu je privzgojil ljubezen do šole in mladine ter profesor Anton Zupančič, ki ga je naučil ceniti in gojiti materni jezik. Vse to je bila za Slomška bogata dota za življenje, ki jo je skrbno čuval in gojil, hkrati pa čutil življenjsko poslanstvo, da je za te vrednote navduševal, vzgajal in spodbujal tudi druge ljudi.

Prošnje

Nebeški Oče, pri tej sveti daritvi se z zaupanjem obračamo nate in te prosimo, da nas uslišiš, ko te prosimo:

1. Za sveto Cerkev, da bi vsem ljudem, ki so v kakršni koli potrebi ali stiski, prinašala tolažbo in mir ter jim posredovala odpuščanje grehov v moči Jezusa Odrešenika.
2. Za papeža, škofe, duhovnike in vse druge odgovorne ljudi v Cerkvi, da bi po zgledu in priprošnji blaženega škofa A. M. Slomška zavzeto učili in vzgajali ljudi k prizadevanju za svetost življenja.
3. Za učitelje in vzgojitelje, da bi otrokom in mladini z ljubeznijo in potrpežljivostjo posredovali zaklad svete vere in številne studence znanj, ki so potrebni za vsakdanje življenje.
4. Za dijake škofijskih gimnazij na Slovenskem, da bi se z veseljem učili in z velikim navdušenjem razvijali svoje sposobnosti in talente, s katerimi bodo lahko kmalu odgovorno sooblikovali svet.
5. Za vse tiste, ki jih Gospod kliče v svojo službo, da bi zbrali dovolj moči in poguma in se odzvali na klic za delo v njegovem vinogradu.
6. Za vse nas, da se nikoli ne bi ustrašili preizkušenj v življenju in da bi jih po Slomškovem zgledu sprejemali kot priložnost za rast v nenavezanosti na ta svet.
7. Za vse se naše rajne, da bi po tvojem usmiljenju bili kmalu pridruženi večni sreči.

Nebeški Oče, ti nas poznaš in nas obdarjaš s svojimi darovi. Prosimo te, da nas na priprošnjo bl. škofa A. M. Slomška uslišiš in obdariš še z mnogimi drugimi darovi. Po Kristusu, našem Gospodu. Amen.

**MOLITEV V ČAST
BLAŽENEMU ŠKOFU
ANTONU MARTINU SLOMŠKU**

Nebeški Oče! Blaženi škof Anton Martin Slomšek
nam je luč na poti našega krščanskega življenja;
naj nas spremlja njegov zgled in podpira njegova priprošnja,
da bomo v edinosti s teboj in med seboj napredovali
v veri, upanju in ljubezni in tako gradili tvoje kraljestvo med nami.
Po Kristusu, našem Gospodu. Amen.

Oče naš... Zdrava Marija... Slava Očetu...

Blaženi Anton Martin Slomšek,
prosi za nas!

DRUGI DAN, 21. 9. 2007
(Božja beseda: sobota 24. nav. tedna)

Vlado Bizjak

VI STE MOJE VESELJE

BLAŽENI ANTON MARTIN SLOMŠEK IN VZGOJA

Uvod

Drugi dan tridnevnice pred Slomškovo nedeljo bomo posvetili razmišljanju o Slomšku in njegovih naukih o vzgoji. Zadnji vesoljni cerkveni zbor je poudaril, da so starši prvi vzgojitelji svojih otrok in naj skrbijo, da bo njihova družina domača Cerkev. Zato je prvi pogoj za zdravo vzgojo otrok lep krščanski zakon, ki je že brez besed, le z zgledom, najboljša vzgoja. Blaženi Slomšek tako govori zakoncem:

O, zakon, zakon, ti si sreča ali največja nesreča tega sveta! Nesrečnih zakonov najdemo preveč, srečnih premalo. Kje jih bomo iskali? Kako našli? Srečni zakoni so tisti, ki so pošteno z Bogom sklenjeni in v katerih se živi pravično z Bogom ...

Kdor hoče živeti v zakonu z Bogom, se mora varovati pet sovražnikov srečnega zakona: ljubosumnosti, zakonske nezvestobe, hude jeze, lakomnosti in zapravljivosti. Če v zakonu le eden izmed petih sovražnikov prebiva, v njem ni Svetega Duha.

Zakon ima tudi pet prijateljev, ki skrbijo za pravo zakonsko srečo: pobožnost, zakonsko zaupanje, varčnost, sveta zakonska ljubezen in potrpežljivost.

Zakonski stan je na tem svetu najstarejši in najimunitnejši: na njem cveti zaupanje v boljše čase. Mož je glava, žena pa srce, noge in roke srečnega zakona. Blagor hiši, mestu, deželi, ki ima veliko srečnih zakonov! (prim. Anton Martin Slomšek, *Krščanska beseda Antona Martina Slomška*, Slomškova založba, Maribor 2000, 157-160.)

Nagovor

Blaženega Slomška štejemo med največje vzgojitelje slovenskega naroda. Bil je pobudnik ustanavljanja šol, pisal je učbenike, izdajal knjige, pridigal, učil, svaril, spodbujal. Za mlade fante, ki bi bili pripravi za duhovni poklic, je spodbujal pravo in dobro vzgojo, zato je v njegovem času v Celju začel delovati Maksimilijanum, ki se je kasneje prestavil v Maribor in združil s tamkajšnjim Viktorinumom. To je bilo malo semenišče, ki v Mariboru deluje še danes in pomaga mladim fantom, da v svojem mladem življenju bolj pozorno sledijo Božjemu klicu.

Prva vzgoja pa je seveda doma v družini, to je temelj, brez katerega ne gre in brez katerega tudi ni dobrih ali sploh nobenih duhovnih poklicev. Slomšek je v Drobtincah leta 1851 objavil pomenljive nauke o slabi in dobri vzgoji otrok. Pustimo se mu poučiti:

Jezus je Jeruzalemskim ženam namenil besede: »Ne jokajte nad menoj, temveč jokajte nad seboj in nad svojimi otroki! Glejte, prišli bodo namreč dnevi, ob katerih porečejo: 'Blagor nerodovitnim...!'« (Lk 23, 28-29). Taki dnevi pridejo nad vse starše, ki svojih otrok prav ne vzgajajo. In takih je veliko, zelo veliko med nami. Boljših časov ne bo, dokler ne bo dobro vzgojenih otrok. Slaba vzgoja otrok je mati slabih časov.

Prva napaka je, kadar mati sama ne doji, če je mogoče.

Druga napaka je grda razvada. Deček šele spregovori, že celi hiši zapoveduje in vse mora biti po njegovi volji. Svojevoljnost in huda trma imata človeka vse žive dni v okovju, če se otroku v vsem ugodi – in to je velika nesreča.

Naslednja napaka je nečimrnost in oholost deklice, ki jo mati prelepo oblači, pred ogledalo postavlja, jo hvali in poljublja, pa ne ve, zakaj. Kaj bo iz takega otroka? Ubogi zanič bo, sebi in drugim v nadlogo.

Potem starši puščajo otroke same. Celi tropi otrok stikajo naokrog, otroci se tako učijo preklinjati, lagati, krasti. Mladenci izgubijo Božji strah, dekličji sramežljivost – cvetje nedolžnosti pomrje.

Napaka je tudi pohujšanje, ki se daje otrokom. Kako to, se dandanes sprašujemo, da več kot je šol, več je hudobnih otrok med nami? Kaj pohujšuje? Deca se v šoli uči moliti, doma pa slišijo kleti. V šoli se jim naroča, naj se bojijo Boga in spoštujejo Božje namestnike, doma pa slišijo zasmehovati Božje reči in zaničevati Božje služabnike. Ni to pohujšanje?

Naslednja napaka je svojevoljnost, ki se otrokom dopušča in se jim skozi prste gleda. Dete lastno mater tepe, mati pa se smeji; dete se ob kamen udari, pa se kamen okrega ali natepe. Sin preraste strah in oče se mu ne upa ničesar reči, čeprav je cele noči v slabi družbi. Hčerke zahajajo na ples, nesramno znanje imajo, oče in mati pa močita! Ni čudno, da se mladeniči ne sramujejo, dekleta pa se bojijo le očitno prešustvovati.

Kakšno drevo, takšen sad – slaba vzgoja otrok je vzrok za vse hudobije in nesreče. Vsi nauki duhovščine, vse postave deželne gosposke ne bodo poboljšali sveta, če ne bo dobro vzgojenih otrok. Slabo vzgojeni otroci so krvava šiba staršev, sramota cele družine. Razvajeni sinovi delajo staršem sive lase, razuzdane samice pijejo materine solze.

Vzgoja otrok je najimunitnejše delo, ki ga malokdo obvladuje, čeprav gre le za dve opravili: skrbno varovati otroke in jih pridno učiti vsega dobrega prepoznati. Da bodo otroci pošteno odrasli, se morajo skrbno varovati zunanjih in notranjih sovražnikov, paziti moramo, kako se razvijajo, neprestano jih moramo učiti in opozarjati.

Oh, očetje in matere, varujte otroke greha, varujte jih pred slabo družbo! Ena garjava ovca okuži celo čredo; slaba družina pohujša pošteno obnašanje. Tudi v gostilne in na plesišča ne vodite otrok.

Oče in mati morata otroke odvaditi hudih razvad in slabih nagonov. Najnevarnejši so jeza, nevoščljivost, nečimrnost in nepokorščina. Če beseda ne pomaga, naj šiba pripomore. Otroke je treba naučiti, da ubogajo brez besed. Tudi Jezus se je pokoraval svojim staršem.

Pazite in opazujte svoje otroke. Pogovarjajte se! Poslušajte sosede, kaj pravijo o vaših otrocih. Ne mislite, da so angeli, nikar jih ne zagovarjajte in ne dajajte jim potuhe.

Ne naveličajte se učiti, moliti, opozarjati svoje otroke. Dokler je drevo mlado, se še lahko zravnja – staro drevo se zlomi.

Otroke je treba pridno učiti in privajati na vse dobro. Molitev je zlati, nebeški ključ za otroke. Matere, zjutraj in zvečer ne pozabite opominjati otrok k molitvi; očetje naj na glas naprej molijo – taka molitev bo otrokom jutranja zarja srečnega življenja. Molitev nedolžnih otrok je zlata vredna.

Človek je ustvarjen za delo, kakor ptica za letanje in riba za plavanje. Na delo se je treba navajati od malega. Otroci naj se igrajo, odrasli mladeniči in dekleta naj delajo. Pridno delo lastnih rok blagoslovi dobri Bog.

Bog nas varuj pred vsako ujmo, posebno pred tremi nesrečami:

- skopimi starši, ki jim denar pomeni več kot otroci;
- zanikrnimi starši, ki ne skrbijo za otroke in vzredijo divjake, in
- slabo vzgojenimi otroki, ki so največja nesreča.

(prim. Anton Martin Slomšek, *Krščanska beseda Antona Martina Slomška*, Slomškova založba, Maribor 2000, 142-150)

To so sto petdeset let stari nauki blaženega Antona Martina. Zdi se nam, da so napisani za današnji čas. Zapišimo si jih v srce in jih uresničujmo, da bomo lahko z večjim upanjem gledali v prihodnost.

Prošnje

Božja beseda nas uči, naj vzgajamo svoje otroke, da nam bodo v veselje. Prosimo vsemogočnega Boga:

1. Gospod Bog, prosimo te za pastirje Cerkve, naj bodo dobri vodniki in vzgojitelji vernikov, ki so jim zaupani.
2. Gospod Bog, prosimo te za vse pare, ki želijo zaživeti skupno življenje, naj se zavedajo svetosti zakramenta svetega zakona in sklenejo zakon pred Bogom in Cerkvijo.
3. Gospod Bog, prosimo te za zakonce, pomagaj jim, da bo v njihovem zakonu zmagovala tvoja milost, ljubezen in odpuščanje.
4. Gospod Bog, prosimo te za starše, naj bodo modri, ljubeči in odločni vzgojitelji ter trdna opora svojim otrokom na njihovi življenjski poti.
5. Gospod Bog, prosimo te za otroke, pomagaj jim, da bodo voljno sprejemali vzgojo svojih staršev, učiteljev in katehetov.
6. Gospod Bog, prosimo te za mlade, ki se odločajo, daj da bodo znali izbrati življenjsko pot, na katero jih kličeš, in prebudi vedno več mladih src, da zberejo pogum in se odločijo za duhovni poklic.
7. Gospod Bog, prosimo te za semenišče, bogoslovje in redovne vzgojne hiše, naj v njih rastejo in se vzgajajo dobri, sveti bodoči duhovniki, redovniki in redovnice.

Gospod Bog, vzgajaj nas vse s svojo dobroto in modrostjo in nas nekoč privedi v večno življenje. Ki živiš in kraljuješ vekomaj. Amen.

**MOLITEV V ČAST
BLAŽENEMU ŠKOFU
ANTONU MARTINU SLOMŠKU**

Nebeški Oče! Blaženi škof Anton Martin Slomšek
nam je luč na poti našega krščanskega življenja;
naj nas spremlja njegov zgled in podpira njegova priprošnja,
da bomo v edinosti s teboj in med seboj napredovali
v veri, upanju in ljubezni in tako gradili tvoje kraljestvo med nami.
Po Kristusu, našem Gospodu. Amen.

Oče naš... Zdrava Marija... Slava Očetu...

Blaženi Anton Martin Slomšek,
prosi za nas!

TRETJI DAN, 22. 9. 2007
(Božja beseda: sobota 24. nav. tedna)

Jože Goličnik

ČESAR POLNO JE SRCE, O TEM USTA RADA GOVORE

SLOMŠEK, LJUBITELJ SVETEGA PISMA

Uvod

Že tretji dan odstiramo podobo blaženega Antona Martina Slomška. Srečali smo se z njim kot srednješolcem in vzgojiteljem, danes pa bomo pogledali, kje je jemal žlahtno seme besede, ki jo je obilno sejal ne le njegovi dušnopastirski skrbi zaupanim vernikom ampak vsem njemu ljubim in dragim Slovencem. Odgovor je preprost: Sveto pismo in dela cerkvenih očetov so bila njegova duhovna hrana. Že kot dijak je imel najboljšo oceno iz poznavanja Svetega pisma, pozneje pa je postalo del njegovega življenja. Svetopisemska govorica je postala njegova govorica.

Ob Slomškovem svetlem zgledu ljubezni do Božje besede in doslednem življenju po njej se vprašajmo, na kašna tla pade pri nas Božja beseda, jo sprejemamo, smo pripravljeni po njej živeti?

Nagovor

Jezus je hotel svojim apostolom in njihovim naslednikom na najbolj nazoren način pokazati, da je za rast Božjega kraljestva na zemlji potrebno oznanjevanje. Oznanjevalec je podoben razsipnemu sejalcu, ki seje tudi po cestah, skalovju, med plevelom in trnjem, na plitvi zemlji in na rodovitni njivi. Ve, da ne bo vse raslo in obrodilo sadu, ve pa tudi, da bo nekaj semena padlo na rodovitna tla in rodilo deseteren, trideseteren in stoteren sad. Seje z vero, da ni vse odvisno le od njega, ki seje, saj rast in rodovitnost daje Bog. Danes bomo pogledali, kako je zakonitost sejanja, rasti in dozorevanja razumel eden naših najbolj gorečih oznanjevalcev Božje besede bl. Anton Martin Slomšek.

Že pri pripravi, še bolj pa po mašniškem posvečenju je Slomšek imel za svojo glavno nalogo oznanjevanje evangelija. Biti duhovnik je zanj pomenilo biti služabnik Božje besede.

Ko je kot novomašnik začel svoje duhovniško poslanstvo, je že zaslovel kot odličen pridigar. Snov za svoje pridige je črpal iz neizmernega zaklada Svetega pisma, katerega večji del je znal na pamet. S Svetim pismom je osvetljeval sodobno življenje vernikov. Ljudje, ki so Slomška poslušali, so bili navdušeni nad njegovo preprostostjo in svetopisemsko globino. Vsak, ki ga je poslušal, je lahko začutil, da iz njega ne govori tuja učenost ampak evangeljska preprostost, ki je globoko zasidrana v njegovem srcu. Besede so izražale življenje, ki poslušalca nežno nagovarja k posnemanju.

Mnogi duhovniki so ga prosili, naj svoje pridige izda v pisni obliki. Kot duhovni voditelj bogoslovcev v Celovcu je prošnji ustregel. Izdal je tri zvezke nedeljskih in prazničnih pridig z naslovom »Hrana evangeljskih naukov.« V slovenskem predgovoru je zapisal, da je »dolžnost vsakega kristjana, naj bo star ali mlad, gospod ali hlapec, bogat ali ubožen, učen ali neveden, da obiskuje službo Božjo, ne le mašo, ampak da posluša tudi Božjo besedo pri dopoldanskem bogoslužju ali vsaj pri popoldanskem krščanskem nauku v nedeljo. Kdor pa ne more v cerkev, naj domače povpraša, kaj so slišali pri Božji službi ali pri krščanskem nauku.« Knjiga Hrana

evangeljskih nauk ni bila namenjena le duhovnikom, ampak naj bi jo imele družine kot duhovno branje za tiste, ki se svete maše in besednega bogoslužja niso mogli udeležiti.

Ob drugi izdaji Hrane evangeljskih nauk je obljubil, da bo izdal še razlago nedeljskih in prazničnih beril. Kot škof je to obljubo izpolnil. Leta 1848 je izšla nova zbirka homilij z naslovom: Apostolska hrana bogoljubnim dušam dana. V uvodu pravi: »Človek ne živi le od kruha, ampak od vsake besede, ki pride iz Božjih ust ... Kakor skrbna mati vsakemu določi za vsak dan kos kruha, tako tudi naša sveta mati katoliška Cerkev odloči svojim vernikom za vsako nedeljo in zapovedani praznik dva kosa Božje besede dušam v hrano: en kos iz svetega evangelija, drugi kos iz listov, ki so jih apostoli pisali kristjanom, ali iz drugih knjig Svetega pisma. Božji namestniki morajo lomiti dušni kruh, verni kristjani pa poslušati Božjo besedo. Preljubi moji Slovenci, sveta vera tudi po naših krajih umira; ohranite in varujte jo, da vam umrla ne bo. Biti ob sveto vero in ugasniti luč sredi temne noči; kam se bo popotnik podal?

Če hočemo luč svete vere ohraniti, so nam potrebne tri reči:

1. Božjo besedo skrbno poslušati - ona je olje, da nebeška luč lepo gori.
2. Živeti po Božjih naukih; naj sveti naša luč pred ljudmi, da bodo videli naša dobra dela.
3. Lepo moliti in prositi Boga, da nam da milost prave žive vere, ki je njegov dar.«

Danes imamo še bolj bogato pogrnjeno mizo Božje besede. Vse, kar nam je Bogo govoril po očakih in prerokih, po Jezusu Kristusu in apostolih budi in utrjuje našo vero. Odkriva nam skrivnost Boga in njegove povezanosti z ljudmi. Ni pa dovolj, da Božjo besedo le poznamo, treba jo je vzljubiti in sprejeti za vodilo življenja.

Slomšek je Božjo besedo sprejel. Veliko svetopisemskih knjig je znal na pamet. Kljub temu, pa je znova in znova segal po knjigi življenja, ki mu je zarisovala njegovo pot svetosti. Vzemimo Slomškove spodbudne besede o Božji besedi kot vabilo, da Božjo besedo, govorjeno ali pisano, sprejmemo z ljubeznijo, ki zmore v življenje priklicati, kar je mrtvo. Naj bo Božja beseda blizu mladini, naj se po njej ozirajo starši in vzgojitelji.

Prošnje

Nebeški Oče, v blaženem Antonu Martinu Slomšku si nam dal odličnega učitelja duhovnega življenja. Radi bi mu sledili, zato te iz vsega srca in duše prosimo:

1. Naj sveta katoliška Cerkev vedno zajema iz živega studenca Božje besede, ko oznanja evangelij odrešenja sodobnemu človeku.
2. Blaženi škof Anton Martin Slomšek naj bo čim prej prištet med svetnike.
3. V letu Svetega pisma odpri srca svojih vernih, da bodo rodovitna njiva za vsejano Božjo besedo.
4. Bolnikom in ostarelim naj bo Božja beseda svetilka na njihovi poti.
5. Vse naše rajne, ki jim je Božja beseda bila sveta, sprejmi med svoje izvoljene.

Oče naš, ki si v nebesih, Gospod je rekel: kar koli boste Očeta prosili v mojem imenu vam bo dal. Usliši, kar te prosimo, po Kristusu našem Gospodu. Amen.

**MOLITEV V ČAST
BLAŽENEMU ŠKOFU
ANTONU MARTINU SLOMŠKU**

Nebeški Oče! Blaženi škof Anton Martin Slomšek
nam je luč na poti našega krščanskega življenja;
naj nas spremlja njegov zgled in podpira njegova priprošnja,
da bomo v edinosti s teboj in med seboj napredovali
v veri, upanju in ljubezni in tako gradili tvoje kraljestvo med nami.
Po Kristusu, našem Gospodu. Amen.

Oče naš... Zdrava Marija... Slava Očetu...

Blaženi Anton Martin Slomšek,
prosi za nas!

SLOMŠKOVA TRIDNEVNICA

1. Slomšek nam je luč vere, upanja in ljubezni - 1982 (Jože Vesenjajk)
2. Slomšek – apostol slovenskega ljudstva - 1983 (Jože Vesenjajk)
3. Slomšek in sveto pismo - 1984 (Viljem Pangerl)
4. Slomšek – apostol cerkvene edinosti - 1985 (Jože Vesenjajk)
5. Slovenski kristjan, narodna kultura in škof A. M. Slomšek – 1986 (Jože Vesenjajk)
6. Slomšek nas uči prav obhajati sveto evharistijo – 1987 (Jože Vesenjajk)
7. Slomšek – dušni pastir božjega ljudstva – 1988 (Jože Vesenjajk)
8. Slomšek – učitelj po Jezusu Kristusu – 1989 (Jože Vesenjajk)
9. Družina – Slomškova skrb – 1990 (Jože Vesenjajk)
10. Slomškov jubilejni triptih - 1991 (Viljem Pangerl)
11. Pastori optimo (ob 130 letnici smrti) – 1992 (Viljem Pangerl)
12. Božji služabnik – 1993 (Turnšek – Pangerl – Herman)
13. Slomšek prosi matere in očete za pomoč – 1994 (Marjan Turnšek)
14. Slomškova največja ljubezen – sv. katoliška cerkev – 1995 (Viljem Pangerl)
15. Slomšek – škof (ob 150-letnici posvečenja) – 1996 (Viljem Pangerl)
16. Nebesa morajo biti naša – 1997 (Viljem Pangerl)
17. Vsi Slomškovi spomeniki – 1998 (Viljem Pangerl)
18. S Slomškom na pot svetosti – 1999 (Miha Herman, Jože Goličnik)
19. Evharistija – kruh novega življenja – 2000 (Marjan Turnšek)
20. Odrini na globoko – 2001 (Jože Goličnik)
21. Čas nam prinaša nove naloge – 2002 (Jože Planinšek CM)
22. Evropska razsežnost Slomškovega dela – 2003 (dr. Franc Kramberger, Jože Goličnik)
23. Slomšek – luč za tretje tisočletje (Lipovšek –Turnšek –Herman)
24. Kdor hoče koga vneti, mora sam goreti (Ernest Berložnik, Alojz Vicman, Miha Herman)
25. Vse za večjo čast božjo in zveličanje duš (dr. Franc Kramberger, dr. Jožef Smej, Jože Goličnik)
26. Kristus luč mojega življenja (mag. Alojzij Kačičnik, Vlado Bizjak, Jože Goličnik)